

Motion till riksdagen

1986/87:U104

Gunnar Björk i Gävle m. fl. (c)

Forskning (prop. 1986/87:80)

Sveriges politik i internationella förhandlingar om rustningsbegränsning och kontroll är en integrerad del av svensk säkerhetspolitik. Sverige har traditionellt varit mycket aktivt i det internationella arbetet inom detta område. Aktuella frågor som är av stor internationell politisk betydelse har kommit att beröra alltmer komplexa frågeställningar och allt fler teknikområden. Detta ställer ständigt ökande krav på tekniskt relevant underlag för att möjliggöra nya initiativ och analys av förslag till olika åtgärder inom olika nedrustningsområden.

I 1984 års försvarskommittés säkerhetspolitiska betänkande tas nedrustningsfrågor upp. Liksom nästan alla tidigare försvarskommittéer understryker att nedrustningspolitiken är en viktig del i vår säkerhetspolitik. I kommitténs direktiv står dessutom att man särskilt skall studera samordningen mellan nedrustningsfrågor och övriga delar av säkerhetspolitiken. Vidare skall utredas vilka tänkbara rustningskontroll- och nedrustningsåtgärder som är särskilt betydelsefulla för Sveriges säkerhet. I dessa formuleringar ligger tanken att FOA:s roll i dessa frågor skulle belysas.

För att kunna uppfylla de svenska ambitionerna vid deltagande i internationella nedrustningskonferenser och i FN, med i förväg annonserade ämnen, krävs som ett minimum att aktuellt korrekt underlag kan delges de svenska förhandlingarna. Såvitt möjligt bör kunskapsnivån vara sådan att man från svensk sida kan driva en aktiv linje och komma med konstruktiva förslag. De senare behoven kan i allmänhet förutses ett par år i förväg.

UD har konstaterat att det stöd som erfordras för nedrustnings- och rustningskontrollarbetet har olika karaktär. I nedrustningsarbetet har framför allt stormakterna ofta överraskande initiativ eller tar upp nya frågor. Det är angeläget att man från svensk sida snabbt och sakkunnigt kan ta ställning. Härför krävs en hög, bred kunskapsnivå och en kvalificerad utredningskapacitet som kan tas i anspråk med kort varsel.

En svårighet att tillgodose de ovan beskrivna behoven och önskemålen om tekniskt underlag som ställs från UD är de krav på årliga besparingar som regeringen ställer. Det har framkommit att man anser att teknisk kompetens vid och expertmedverkan från FOA är av stor betydelse. Därför är det av vikt att FOA har tillräckliga resurser och till och med får möjlighet att förstärka bl. a. resurserna inom t. ex. europeisk säkerhet och rymdteknik.

Vad som krävs för gott resultat och bra bredd i forskningsverksamheten är långsiktighet. Detta gäller såväl försvarsforskning som forskning om nedrustning och kontrollåtgärder. En styrning och en långsiktig planering av forsk-

ningen inom nedrustningsområdet som liknar försvarets styrning för sin verksamhet måste vara den bästa lösningen.

Det finns ett styrorgan i nedrustningssammanhang, nämligen nedrustningsdelegationen, men bl. a. på grund av mötesfrekvensen tre möten per år blir styrmöjligheterna minimala. Ett riksdagens uttalande om värdet/behovet av ett långsiktigt, stabilt planerat forskningsstöd vore därför värdefullt. Därutöver kan formerna för närmare inriktning behöva övervägas.

Vikten av svensk nedrustningspolitik har ofta framhållits. Även Sveriges goda rykte i dessa sammanhang är en viktig faktor i diskussionen om nedrustningsforskningen. Det goda ryktet grundar sig till stor del på ett brett tekniskt kunnande. Detta tekniska kunnande står i stor utsträckning FOA för i dag. Genomtänkta och tekniskt väl bearbetade förslag är en viktig del i svensk nedrustningspolitik.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om ett långsiktigt stabilt forskningsstöd för forskning om nedrustning,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om resurstilldelningen för forskning rörande europeisk säkerhet och rymdteknik.

Stockholm den 11 mars 1987

Gunnar Björk (c)
i Gävle

Gunhild Bolander (c)

Pär Granstedt (c)

Ingbritt Irhammar (c)

Lennart Brunander (c)

Karin Israelsson (c)

Elis Andersson (c)

Görel Thurdin (c)

Marianne Karlsson (c)

Birgitta Hambræus (c)

Britta Hammarbacken (c)

Mot. 1986/87
U104

